

Den norske regjeringen
v/Statsminister Erna Solberg
Postboks 8001 Dep

0030 OSLO

Oslo, 9. juli 2014

9. JULI 2014: 10-ÅRS DAGEN FOR DEN RÅDGIVENDE UTTALELSEN FRA DEN INTERNASJONALE DOMSTOLEN OM ISRAELS BRUDD PÅ FOLKERETTEN

Den 9. juli i år er det 10 år siden internasjonale domstolen i Haag (International Court of Justice - ICJ) avga sin rådgivende uttalelse om de folkerettslige sidene av byggingen av muren på de palestinske okkuperte områdene (OPT). Det var FNs generalforsamling som hadde bedt om domstolens uttalelse gjennom i en resolusjon (A/RES/IES-10114 (A/ES—10/L.16) adopted on 8 December 2003).

Uttalelsens konklusjoner er følgende in extenso:

1

In its Opinion, the Court finds unanimously that it has jurisdiction to give the advisory opinion requested by the United Nations General Assembly and decides by fourteen votes to one to comply with that request.

2

The construction of the wall being built by Israel, the occupying Power, in the Occupied Palestinian Territory, including in and around East Jerusalem, and its associated régime, are contrary to international law

3

Israel is under an obligation to terminate its breaches of international law; it is under an obligation to cease forthwith the works of construction of the wall being built in the Occupied Palestinian Territory, including in and around East Jerusalem, to dismantle forthwith the structure therein situated, and to repeal or render ineffective forthwith all legislative and regulatory acts relating thereto, in accordance with paragraph 151 of this Opinion

4

Israel is under an obligation to make reparation for all damage caused by the construction of the wall in the Occupied Palestinian Territory, including in and around East Jerusalem

5

All States are under an obligation not to recognize the illegal situation resulting from the construction of the wall and not to render aid or assistance in maintaining the situation created by such construction; all States parties to the Fourth Geneva Convention relative to the Protection of Civilian Persons in Time of War of 12 August 1949 have in addition the

obligation, while respecting the United Nations Charter and international law, to ensure compliance by Israel with international humanitarian law as embodied in that Convention

6

The United Nations, and especially the General Assembly and the Security Council, should consider what further action is required to bring to an end the illegal situation resulting from the construction of the wall and the associated régime, taking due account of the present Advisory Opinion.

Den rådgivende uttalelsen er enstemmig når det gjelder domstolens *kompetanse* til å avgi uttalelse idet alle 15 dommere stemte for. På spørsmålet om domstolen *burde* avgi uttalelse også om de materielle punktene ble vedtak gjort med 14 stemmer. Bare dommeren fra USA, Thomas Buergenthal dissenterte. Domstolens konklusjoner på de *materielle punktene*, slik de er gjengitt ovenfor, ble også gjort mot stemmen til dommer Burgenthal, som for vedtak nr. 5 også fikk støtte fra dommeren fra Nederland, Pieter Kooijmans.

Domstolen peker på at byggingen av muren er brudd på FN-pakten, Haagkonvensjonen og Den fjerde Genevekonvensjon. I tillegg er det brudd på FNs barnekonvensjon, og FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, og FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter.

Uttalelsen understreker Israels forpliktelse til:

- å stanse bruddene på folkeretten ved at arbeidet med muren opphører straks, og at muren blir demontert øyeblikkelig i de okkuperte områdene, inkludert i og rundt Øst-Jerusalem
- å oppheve eller gi opp straks alle lovgivende og regulerende handlinger knyttet til muren
- å gjøre opp for alle skadene som er forårsaket av byggingen av muren

Uttalelsen understreker forpliktelsen til:

- Det internasjonale samfunn om ikke å godkjenne den illegale situasjonen som muren har forårsaket
- FN, spesielt FNs generalforsamling og Sikkerhetsrådet, bør vurdere hvilke ytterligere tiltak som vil være nødvendige for å bringe til opphør av den ulovlige situasjonen som muren har forårsaket

Svært lite eller ingenting av dette er fulgt opp.

Muren

I

Muren, som oppført og planlagt er på ca. 708 kilometer, er nesten dobbelt så lang som våpenhvilelinjen fra 1949, også kalt den "grønne linjen". På den "israelske" siden av muren ligger ca. 9,4 % av alt land på Vestbredden (inkl. Jerusalem). Muren omslutter 8 industrielle soner og mellom 80 og 90 bosetninger på Vestbredden (inkl. Jerusalem). I disse bosetningene bor ca. 85 % av bosetterne, dvs. 450.000 bosettere (alle tall fra 2012).

II

Muren er en et av mange tiltak som israelerne har satt i verk på OPT siden 1967 og som bidrar til å undergrave mulighetene for økonomisk utvikling i de palestinske områdene.

Israel begrunner bygging av muren med nødvendigheten av å beskytte Israel mot angrep fra Vestbredden. Realiteten er at muren er et redskap for å sikre nytt land til ekspansjon av eksisterende og nye bosetninger på Vestbredden. Dersom sikkerhet var hovedformålet ville det være tilstrekkelig å bygge muren langs den "grønne linjen".

De praktiske følgene av muren er etter hvert velkjent og godt dokumentert. Først og fremst fragmenterer den palestinske lokalsamfunn, landsbyer, byer og jordbruksområder. Passering gjennom muren er gjort til en prøvelse i dagliglivet, og til en umulighet langs visse deler av muren.

Dette er ødeleggende for et naturlige sosialt samkvem mellom tidligere naboer på Vestbredden og i Jerusalem, hindrer økonomisk samarbeid og vanskeliggjør forbindelsen mellom bøndene og deres jordområder. Følgene er også alvorlig for helsestell og skolegang for innbyggerne langs muren.

Verst er situasjonen i de såkalte "Seam Zones" som Israel har etablert på den "israelske" siden av muren. I disse sonene, som er over 75 % av OPT-områdene mellom muren og den "grønne linjen", er det innført et rigid regime med strenge krav om tillatelser for å oppholde seg og for å bevege seg inn og ut av området. Denne ordningen legger store hindringer på befolkningen i alle dagliglivets gjøremål som arbeid, jordbruk, handel, undervisning, helse, familieliv og sosialt liv.

Alle disse hindringene medfører at landbruket og økonomien langs deler av muren, der situasjonen tidligere var stabil og velfungerende, nå er ødelagt og palestinerne mulighet til å sørge for sin egen eksistens forvitret. Landsbyer er forlatt og det økonomiske livet er ødelagt.

III

Situasjonen for befolkningen langs muren og de langsiktige politiske og økonomiske virkningene av muren er velkjent for det internasjonale samfunnet. Den internasjonale holdningen, inklusive den norske, til muren har vært fordømmende i disse 10 årene, men så langt har ingen lagt press på Israel for å få revet muren.

Situasjonen, spesielt på den "israelske" siden av muren, er kritisk ved at landområder på den siden av muren de facto annekteres og legges til det land som bosetterne tar i bruk. Den israelske politikken med å etablere "fakta på bakken" er meget effektiv og innebærer at disse landområdene etter hvert er gått tapt for den eventuelle palestinske staten som skal følge en tostatsløsning.

Når et land bryter internasjonale regler gjennom okkupasjon og brudd på folkeretten og menneskerettighetene, må det få konsekvenser. Det er en skam for det internasjonale samfunn, Norge inkludert, at Israel straffefritt får anledning til drive denne folkerettsstridige og inhumane politikken. Det internasjonale samfunnet må nå sette makt bak ordene sine ved å handle.

Vi krever derfor:

- at norske myndigheter fordømmer Israels brudd på folkeretten ved at det innføres sanksjoner
- at norske myndigheter støtter ethvert initiativ for å få muren revet straks
- at norske myndigheter tar initiativ overfor FN til at muren blir revet i tråd med den rådgivende uttalelsen til ICJ av 9. juli 2004

Vi avventer svar på hva den norske regjeringen vil gjøre for å sørge for at folkeretten slik den kommer til uttrykk fra ICJ blir håndhevet.

Med vennlig hilsen

Harald Stabell
Advokat (H)
(sign)

Pål Hadler
Advokat
(sign)

Bent Endresen
Advokat (H)
(sign)

Loai Deeb
Advokat
(sign)

Geir Høin
Advokat (H)
(sign)

Kjell M. Brygfeld
Advokat (H)
(sign)

Kathrine Jensen
Leder
Palestinakomiteen i Norge
(sign)

TILSLUTTET:

Arbeiderbevegelsens Ungdomsfylking
Bestemødre for fred
EL & IT Forbundet
Fagforbundet
Fellesforbundet
Fellesforbundet avd 850 Oslo Grafiske Fagforening
Fellesorganisasjonen
Fellesutvalget for Palestina
Handel og Kontor i Norge
ICJ-Norge (International Commission of Jurists-Norway)
Industri Energi
Ketil Lund, advokat og tidligere høyesterettsdommer
KFUK-KFUM Global
Kirkens Nødhjelp
Kvekerhjelp
LO i Oslo
Marit Skjeggstad, prest, Kampen menighet
Mellomkirkelig råd ved leder biskop Erling Pettersen og generalsekretær Berit Hagen Agøy
Nils A. Butenschøn, professor, Norsk senter for menneskerettigheter
Norges Kommunistiske Parti
Norsk Arbeidsmandsforbund
Norsk Jernbaneforbund
Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund
Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund
Norsk Transportarbeiderforbund
Palestine Network Norway
Redd Barna
Rødt
Sabeels Venner i Norge
Seniorgruppen for Palestina – Norsk Folkehjelp

Ship to Gaza Norway
Sosialistisk Ungdom
Stiftelsen Karibu
Sosialistisk Ungdom
Sosialistisk Venstreparti
Ungkommunistene

Kopi til:
Stortingets utenrikskomite- og forsvarskomite
FNs generalsekretær ved Ban Ki-moon